

Perscommuniqué van vijf Europese toezichtorganen op de inlichtingendiensten

Gemeenschappelijke verklaring: versterking van de samenwerking op vlak van toezicht op de inlichtingendiensten

De samenwerking tussen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten is toegenomen, wat heeft geleid tot een intensere gegevensuitwisseling tussen diensten van verschillende landen. Dit geldt met name voor de afgelopen jaren, nu de dreiging van het jihadistisch terrorisme steeds complexer en wijderbreider werd en terroristische groeperingen en personen verschillende aanvallen op Europese bodem uitvoerden.

De toegenomen internationale gegevensuitwisseling tussen inlichtingen- en veiligheidsdiensten brengt een aantal uitdagingen mee voor de nationale toezichtsorganen. Het toezicht op de uitwisseling van inlichtingen is een strikt nationale materie. Net omdat het geen grenzen kan overschrijden, kan nationaal toezicht slechts één kant van de gegevensuitwisseling beoordelen. Toezichtinstanties zouden kunnen samenwerken bij het toezicht op internationale gegevensuitwisseling, maar ze worden beperkt door nationale regels inzake geheimhouding. Daarenboven vinden toezichtinstanties het ook steeds moeilijker om de ontwikkelingen van de inlichtingengemeenschap inzake de snellere en meer efficiënte wijzen van gegevensuitwisseling op te volgen. Deze en andere uitdagingen kunnen het risico op een toezichthiaat' meebrengen.

De toezichtsorganen van België, Denemarken, Nederland, Noorwegen en Zwitserland werkten samen om het hoofd te bieden aan die uitdagingen door werkwijzen te vinden om het risico op een toezichthiaat te verkleinen. Er werd besloten om in elk deelnemend land een nationaal onderzoek uit te voeren inzake het gebruik en de internationale uitwisseling van gegevens over foreign terrorist fighters tussen inlichtingendiensten. De afgelopen drie jaar werd regelmatig samengekomen om methoden, *best practices*, juridische en praktische problemen te bespreken en de ervaringen in de nationale onderzoeken uit te wisselen. Er werden daarbij geen geclassificeerde gegevens gedeeld.

In de gezamenlijke verklaring werden een aantal manieren opgesomd om in deze vooruitgang te boeken. Immers, om het risico op een toezichthiaat te voorkomen is er nood aan een intensifiëring van de meer samenwerking tussen de toezichtinstanties. Een waardevolle en noodzakelijke stap naar een nauwere samenwerking op het gebied van toezicht is het verminderen van de geheimhouding tussen toezichtinstanties. Zodra de gegevens door de inlichtingendiensten werden uitgewisseld, hoeven de toezichthouders niet achter te blijven. Ook zij moeten vervolgens de uitgewisselde inlichtingen kunnen bespreken. Een andere stap in de goede richting is de ontwikkeling van nieuwe juridische en technische toezichtmethoden met het oog op de feitelijke beoordeling van de internationale gegevensuitwisseling en het bestaan en functioneren van gemeenschappelijke waarborgen voor de bescherming van grondrechten.

De toezichtsorganen van België, Denemarken, Nederland, Noorwegen en Zwitserland zullen hun aanpak voortzetten om de problemen in verband met het toezicht op de internationale gegevensuitwisseling aan te pakken en nodigen toezichtinstanties uit andere landen uit om hen te vervoegen in hun inspanningen.

De bijgevoegde gezamenlijke verklaring is het resultaat van een samenwerking tussen:

- Belgian Standing Intelligence Agencies Review Committee
(*Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité / Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten*) - www.comiteri.be
- Danish Intelligence Oversight Board
(*Tilsynet med Efterretningstjenesterne*) - www.tet.dk

- Review Committee on the Intelligence and Security Services - Nederland
(Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten) - www.ctivd.nl
- EOS Committee - The Norwegian Parliamentary Intelligence Oversight Committee
(EOS-utvalget) - www.eos-utvalget.no
- Independent Oversight Authority for Intelligence Activities (OA-IA) (Unabhängige Aufsichtsbehörde über die nachrichtendienstlichen Tätigkeiten AB-ND) - www.ab-nd.admin.ch

Voor bijkomende informatie kan u contact opnemen met:

- Internationale en Nederlandse media: Jantine Kervel (secretaris CTIVD)
T: +31(0)703155820
E: info@ctivd.nl
- Belgische media: Vast Comité I
T: +32(0)2 286 29 11
E: info@comiteri.be
- Deense media: TET
T: +45 25 50 10 34
E: info@tet.dk
- Noorse media: EOS Committee
T: +47 23 31 09 30
E: post@eos-utvalget.no
- Zwitserse media: OA-IA
T: +41 58 464 20 75
E: info@ab-nd.admin.ch